

Åbent nummer

Af Camilla Bruun Eriksen, Maria Bee Christensen-Strynø
og Søren Christian Krogh

I 1992 udkom det første nummer af *Kvinder, Køn & Forskning*. Det var, ligesom dette nummer, der følger nu 30 år senere, uden tema. Dengang bød nummeret på litteraturanmeldelser, masser af debatindlæg og artikler, der strakte sig over spørgsmål om ligestilling, betydningen af nye forældreroller såvel som feminismens mulige kulturimperialistiske karakter. Det virker derfor helt oplagt, at vi i anledningen af 30-året for tidsskriftet igen udgiver et åbent nummer, uden samlende tema. Modsat et temanummer, der anviser en forskningsmæssig sti og retning, giver et åbent nummer forfattere og redaktører friere hænder og muligheden for – dengang som nu – at publicere original forskning inden for eller relateret til emner som køn, magt, ulighed og feminisme i form af både teoretiske og metodiske bidrag og på tværs af fagdiscipliner – globalt såvel som lokalt.

På mange måder har *Kvinder, Køn & Forskning* som tidsskrift altid været et 'åbent nummer' i den forstand, at skiftende redaktører gennem tiden har efterstræbt, at *Kvinder, Køn & Forskning* skal være et tidsskrift med åbenhed og nysgerrighed over for nye perspektiver, idéer, metodiske tilgange og kilder til viden. Dette ideal efterstræber tidsskriftets nuværende redaktion stadigt, og vi

synes, at det afspejles i de bidrag, som samlet set er blevet til dette nye åbne nummer. I nærværende nummer kan du læse analyser af selvhjælpslitteratur om kvinders overgangsalder såvel som refleksioner over forskerens relation til informanter. Nummeret præsenterer også emner som hadkriminalitetslovgivning, minoritetsstress og kollaborative forsknings Samarbejdsprocesser.

Med udgangspunkt i tre eksempler på nyere selvhjælpslitteratur inden for emnet 'kvinders overgangsalder' undersøger Linda Berg, Anna Sofia Lundgren og Maria Jönsson moderne hormonhistorie i artiklen *Balansreceptet. Konsten att hantera klimakteriet i selvhjælpslitteraturens hormonberättelser*. Selvhjælpslitteraturen, der ifølge de tre forfattere hovedsageligt rummer tips, anvisninger og ideer til, hvordan de 'svingende hormoner' bedst håndteres af læseren, underlægges i artiklen et poststrukturalistisk feministisk perspektiv, hvorigennem forbindelsen til nutidig biokapitalisme, der har forvandlet den aldrende kvindekrop til en lukrativ forretning, udpeges og diskuteres. Gennem eksempler på selvhjælpslitteraturens repræsentation af kvinders overgangsalder og hormonkroppe i bred forstand undersøger de tre forfattere således populære fortællinger

om hormoner og dertilhørende forestillinger om nødvendigheden af kropskontrol. Gennem blandt andet pointen om, at hormoner ikke kan indeholdes i og af en individuel krop, men snarere formes af strukturelle forhold, afsøger artiklen desuden hormonfortællingers feministiske potentiale.

Bør hadkriminalitetslovgivning tjene som et juridisk værktøj til at håndtere og nedbringe vold mod kvinder? Hvis ja, skal den da indebære beskyttelsen af 'køn' eller mere eksplicit beskyttelsen af 'kvindeligt køn'? Disse spørgsmål behandler Natalie Gunthel i artiklen *Gendering hatred – Adding 'gender' to the hate crime equation?* Som et juridisk svar på udbredelsen af vold mod kvinder og systemisk kønsbaseret kriminalitet peger forfatteren på, at der er gode principielle grunde til at inkludere kategorien 'køn' i aktuel hadkriminalitetslovgivning. Men, advarer hun, en tilføjelse af 'køn' er ikke uproblematisk og vil uundgåeligt rejse en række udfordringer. I artiklen udfoldes og diskuteres to sæt af udfordringer: For det første en række begrebslige, der bunder i udfordringer vedrørende forskellige juridiske tilgange til og behandlinger af 'identitet' generelt og 'køn' i særdeleshed, og for det andet: En række praktiske udfordringer i forbindelse med at sikre, at hadforbrydelseslovgivning med tilføjelsen af 'køn' faktisk får konkret virkning på systemisk kønsbaseret vold og ikke kun symbolsk effekt.

I artiklen *Arbejdet med inklusion – og mod eksklusion?* undersøger Sabrina Vitting-Seerup sin hypotese, at et øget fokus på eksklusionsmekanismer – fremfor på inklusionsinitiativer – muligvis kan skabe nye og produktive forståelser af, hvorfor repræsentationen i danske museer ser ud, som den gør. "Undersøger vi udelukkende inklusionstiltag, risikerer vi at overse vigtige mekanismer, der kan forklare selve behovet for inklusion" advarer forfatteren. Gennem diskussioner af såvel in- og eksklusionsmekanismer og en række eksempler på museers arbejde med og overvejelser omkring repræsentation og diversitet udfolder forfatteren dels betydningen af forskellige konkrete tiltag og visioner, men retter også blikket mod de 'små' hverdagspraksisser, der udfolder sig på museet og som, ifølge forfatteren, kan have stor og afgørende betydning for,

hvordan den generelle repræsentation i danske museer tager sig ud.

I den metodeorienterede artikel *Approaching responsibility: A sensory approach to reflexivity on researcher-participant relations* anlægger Katrine Vraa Justenborg og Ida Andrea Nilsson et sanseligt orienteret analytisk blik på spørgsmål om refleksivitet og ansvarlighed i relationen mellem forskere og deltagere i uddannelsesforskning. Igennem en duo-etnografisk inspireret metodisk tilgang skaber de to forfattere det, de kalder et *kollektivt og refleksivt rum for analyse*, som, de argumenterer for, illustrerer de dynamiske, sansmæssige forhandlinger, der finder sted mellem deltagere, omgivelser og forsker. Ved at sætte den intersubjektive relation mellem forsker- og deltager-subjektivitet i analytisk fokus igennem en sanselig tilgang til refleksivitet foreslår de to forfattere, at forskerens ansvarlighed højnes og kan betragtes som en multifacetteret og situeret praksis.

Ligeledes optaget af metode har Adriana Churampi, Breny Mendoza og Christina Hee Pedersen samforfattet artiklen *Different readings and evoked conversations. A piece on the generative power of dialogue and co-thinking*. Med udgangspunkt i eksplorative samtaler mellem forfatterne benytter artiklen sig af 'collaborative writing' som en metode til at undersøge, hvordan forfatternes forståelser af begreber såsom intersektionalitet, social in- og eksklusion og social retfærdighed repræsenterer udfordringer for forskere i samtidens academia. I artiklen argumenteres der for, at netop disse eksplorative samtaler er essentielle redskaber til i fællesskab at kunne kultivere feministiske, anti-racistiske og dekoloniale lommer af kritisk forskningssamarbejde og undervisningspraksisser. Artiklen giver et udførligt indblik i, hvordan disse processer udspiller sig igennem adskillige samtaler forskerne imellem.

Iram Khawaja giver i sin artikel, *Minoritetsstress – en kritisk analytisk indføring i begrebet, dets anvendelighed og potentiale*, en introduktion til, hvad fænomenet og begrebet minoritetsstress er og betyder. Hun foreslår, at begrebet kan anvendes til at fremanalysere væsentlige nuancer i forbindelse med minoriserede og racialiserede

personers hverdagsmæssige erfaringer og udfordringer med mikroaggression, stigmatisering og diskrimination. I artiklen udpeges et, i en dansk kontekst, manglende kritisk fokus på former for stress, der specifikt knytter sig til oplevelser af at være minoriseret, hvilket ifølge forfatteren har en række negative psykologiske og affektive konsekvenser, der sjældent adresseres på andet end et individuelt niveau. Forfatteren argumenterer for, at begrebet minoritetsstress giver adgang til at forstå stressreaktioner som strukturelle og samfundsmæssige processer, der samtidig tager højde for social ulighed, racisme og diskrimination.

Dette åbne nummer indeholder også to essays. Det første essay har titlen *About Falling Apart and Trusting the Process: Snapshots from the Life (and Work) of an Academic with ADHD* og er skrevet af Anne Bettina Pedersen. I essayet udfolder forfatteren sine oplevelser og erfaringer med at være sendiagnosticeret med ADHD og færdiggøre en ph.d.-afhandling. Ligeledes appellerer forfatteren til, at disse oplevelser og erfaringer bør føre til mere refleksion over og tolerance af

neurodivergente studerende og forskere. Det andet essay, *Woman, Life, Freedom: On Protests in Iran and Why It Is a Feminist Movement*, er skrevet af Tara Mehrabi og tager sit udgangspunkt i den nuværende protestbevægelse mod det iranske regime. Essayet udfolder betydningen af sangen "Baraye" af Shervin Hajipour, som allerede tidligt blev en hymne for protestbevægelsen og argumenterer samtidig for, at protestbevægelsen i Iran bør forstås som en feministisk intersektionel revolution. Dette kobles i særdeleshed til den store politiske betydning af den civile ulydighed, som iranske kvinder har gjort brug af under deres protester (såsom offentligt at klippe deres hår af).

Slutteligt byder nummeret på en håndfuld anmeldelser og ph.d.-omtaler, ikke mindst de to afhandlinger som indbragte henholdsvis Ea Høg Utoft og Tess Skadegård Thorsen KRAKA-prisen i ved kønsforskningskonferencen på Københavns Universitet i august.

God læselyst!